

Jana Sotonová
Hledání ženského ideálu v Gainsbourgově a Baudelairově díle
Posudek vedoucího diplomové práce

Autorka se ve své diplomové práci (FFUK, Praha, 2019) zabývá komparací „ženského ideálu“ u Gainsbourga a Baudelaira (u Gainsbourga jde o písňové texty, u Baudelaira o některé vybrané básně z *Květů zla* a také o poměrně významnou báseň v próze *Která je ta pravá*). Nakonec spíše okrajově připomíná jeden text Nervalův.

Vychází přitom z vlastních překladů z Gainsbourga, u Baudelaira z překladů Kadlecových a Jelínkových, u Nervalův překladatele neuvádí, jde patrně o překlad Jaroslava Zaorávka). Jde o srovnání obtížné, takřka nemožné, typologie je těžko dosažitelná ve své jedinečnosti u jednotlivých autorů s jejich životní zkušeností a v odlišných kulturních souvislostech.

Nejvíce se autorka zaměřuje na „nejmladšího“ z nich, Serge Gainsbourga, jemuž se věnovala už ve své bakalářské práci. Tím zásadně pozměnila chronologický zřetel, tedy zejména otázku vlivů v čase. Poněkud méně se zabývá rozborem Baudelairovy poezie a Nervalův jen v náznaku, jak řečeno výše.

Zbývá tedy otázka typologická. Autorka se soustřeďuje na ideál převážně s ohledem na krásu, převážně fyzickou. Odvěké téma, tak naprosto převažující v literatuře a zejména v poezie, že je bezesporu všudypřítomné. Taková analýza je tudíž ve své obecnosti dosti obtížná, neboť vyžaduje téměř bezbřehé znalosti toho tématu, neboť „ideál“ je svou povahou neuskutečnitelný, nedosažitelný, neexistující.

Dále se jeví jako problematické pojednávat o ideálu ženské (a ovšem nejen ženské) krásy bez hlubokého vhledu do souvislostí estetických a filozofických. Zejména u Baudelaira odhlédnout od těchto souvislostí je takřka nemyslitelné.

Práce vykazuje jistou nevyváženost kompoziční. Srovnání Gainsbourga s Baudelaiem je při vši úctě ke Gainsbourgově poněkud odvážné. Životopisné souvislosti nejsou bez zajímavosti, stejně důležité jsou ovšem podle mého soudu i otázky literární a zejména s ohledem na Baudelaira také otázky formální, jež považuji za podstatné. U Baudelaira je ženský ideál (ideál krásy?) spjatý s krásou obrazotvorností a s otázkou dokonalosti. Tyto okolnosti překračují životní zkušenosti a traumata, jak je tomu u obou básníků. Zvláště u Baudelaira by psychologická analýza měla být více prohloubená, tedy neinspirovat se pouze (nebo převážně Troyatem apod.)

Práce se zpracovává celkem pečlivě, jakkoli určité formální nedostatky se vyskytují („depressivní“ m. „deprimující“, s.16, „za o“: nepatřičné spojení dvou předložek na s.23, výskyt nepravých vět vztažných, „petite morte“ m. „petite mort“ na s. 37 aj.), dále poněkud příliš dlouhé citace, k nimž se přidružují nepoměrně krátké analýzy.

Závěr práce vykazuje spíše znaky shrnutí problematiky, nikoli její zobecnění.

S ohledem na výše uvedené doporučuji práci Jany Sotonové k obhajobě. Doporučuji klasifikaci dobře.

V Praze, 24.1.2019

doc.Aleš Pohorský, CSc.

